

János evangéliuma

Lekció: Jn. 10, 1-10
Textus: Jer 12, 1-8

2005. okt. 30.
Gazdagrét

„Én vagyok az ajtó”

Kedves Testvérek, az előző fejezetben – néhány héttel ezelőtt – arról olvastunk, hogy Jézus meggyógyított egy születése óta vak embert. Aztán ez az ember a Jézussal való beszélgetés és az események végére megvallja, hogy Jézus nem csak egy gyógyító, hanem valóban Ő az Isten Fia, Ő a Szabadító, Ő az, akit Izrael vár. Ugyanakkor azzal együtt, ahogy ő megismeri Jézust és kimondja ezt a hitvallást, kiközösítik őt a farizeusok, a nép vallásos vezetői, a nép pásztorai a zsinagógából. Hiszen olyan erős már a szembenállás Jézus és a vezetők között, hogy egyszerűen nem bírják elfogadni és elismerni, hogy Jézus mit tett.

E történet után olvassuk Jézus példázatát, ami a jó pásztorról szól. Összefüggés van a kettő között. Amikor a nép vezetői, a farizeusok és az írástudók, akik azzal vannak megbízva, hogy Izrael népét pásztorolják, kiközösítenek valakit Jézus miatt, akkor Jézus elkezd arról beszélni, hogy milyen az igazi pásztor, hogyan gondoskodik azokról, akiket éppen őmiatta vetnek el, közösítenek ki, majd az életét feláldozva egy nyájba gyűjti a hozzá tartozókat.

A felolvasott résznek az első öt verse egy példabeszéd, egy példázat. Elénk adja a juhok és a pásztor életét úgy, ahogy az akkor Palesztinában szokásos volt. A juhok egy karámban vannak éjjel, amelynek egy ajtaja van. A pásztor az ajtón keresztül megy be a juhokhoz. Nyilvánvaló, hogy aki a karámon átmászik, az nem jó szándékkal jön: ölni, pusztítani, kárt tenni akar. Az is fontos, amit Jézus mond – mert ez állítólag valóban így volt abban a világban -, hogy a juhok az ilyet nem követik, tényleg megismerik a pásztor hangját. Az akkori pásztorok Palesztinában - állítólag - név szerint ismerték a juhaikat. Úgy vezették őket, hogy elől mentek, és a nyáj ment utánuk. Jézus tehát elmondja ezt a példázatot, de a hallgatói nem értik. Arra rájöttek, hogy Jézus valószínűleg nem az állattartásról értekezik, de nem értik, kiről vagy miről van szó valójában. Hamar kiderül, hogy Jézus önmagát állítja szembe a korabeli vezetőkkel és a korabeli pásztorokkal.

Ennek a példázatnak a jelentése többrétegű. (Ma csak az egyik felével foglalkozunk, ahol Jézus azt mondja, hogy: „*én vagyok az ajtó*”, mert a másik felében – amit nem is olvastam föl – Jézus azt mondja, hogy: „*én vagyok a jó pásztor*”. Ez a két kép ellent is mond egymásnak, több rétegben mondja el Jézus az üzenetet, amit ebből ki akar hozni.) Tehát ma arról van szó, hogy én vagyok a juhok ajtaja, „*én vagyok az ajtó*”. Mit jelent ez? Nyilvánvaló - ahogy a felolvasott lekióban is hallottuk -, hogy a bibliai hagyományban a juhok, a nyáj Isten népét jelentik. Isten népe ez, amelyet Isten összegyűjt, és amelyben megbíz embereket azzal, hogy gondoskodjanak róla. A nyáj bent van egy karámban, *aki nem az ajtón megy be* - mondja Jézus - *az tolvaj és rabló*. Jézus az ajtó – azaz azt mondja, hogy aki nem Jézuson keresztül közelít az Isten népéhez, az tolvaj és rabló. Az kárt okoz. *Aki énelőttem jött* – mondja – *az mind tolvaj és rabló*. Akik nem Jézus nevében, vagy nem jézusi módon, Jézus lelkületével akarják vezetni az Isten népét, azok hűtlen pásztorok, hűtlen vezetők. Az Ószövetségben egy másik helyen nagyon keményen így szól Ezékiel próféta: „Jaj Izrael pásztorainak, akik magukat legeltették. Hát nem a nyájat kell legeltetniük a pásztoroknak? A tejet megittátok, a gyapjúval ruházkodtatotok, de a nyájat nem legeltették. A gyengét nem erősítették, a beteget nem gyógyítottátok, a sérültet nem kötötték be, az eltévedtet nem terelték vissza, és az elveszettet nem keresték meg, hanem erőszakosan és kegyetlenül uralkodtatok rajtuk.” Ez az ószövetségi háttér, ami újra és újra elhangzik. Jézus idejében ugyanígy az ál-Messiasok, a hűtlen vallási vezetők, akik a saját

zsebükre dolgoznak, akiknek a fölényük, a befolyásuk, az erkölcsi tekintélyük fontosabb, mint a nép, akiket Isten rájuk bízott. Ezért is ütköznek össze Jézussal.

Mit jelent mindez ma a számunkra? Nehéz erről beszélni egy lelkipásztornak, hiszen a gyülekezet egyből visszadobja a labdát. Itt állok, milyen pásztor vagyok mindezeknek a fényében? Fogok beszélni most magamról, de ne gondoljuk, hogy Isten ígéje csak rám vonatkozik, hiszen az Isten egész népében mindenki valamilyen módon pásztor, felelősök vagyunk egymásért. De így van: minden olyan pásztor, akiknek a nyáj eszköz saját hatalma, saját ambíciói kiépítéséhez, kudarcot vall. Hadd mondjam ezt most azoknak, akik idetartoznak a gyülekezethez, hogy most, amikor ez a templom másfél éve megépült, amikor egyre több ember jön ide, mióta a gyülekezet neve a református egyházban azt jelenti sokaknak, hogy egy lakótelepen valami új dolog történik - ez valóban nagyon nagy kísértés. Meghívják, beszéljek erről-arról lelkészek előtt. Micsoda kísértés van ebben, hogy a gyülekezetet, a nyáját használjam önmagam igazolására, vagy a saját ambícióim kielégítésére. A gyülekezet felelőssége, hogy imádkozzon a lelkipásztoraiért: Eszterért és értem, hogy ami természetes kísértés mindenki számára, hogy büszkévé váljon, azt ne történjen meg. Akár meg is kérdezi időnként: Mikor beszéltél utoljára a gyülekezetről, hol és milyen lelkülettel? Alapvetően fontos, hogy jézusi módon, Jézus nevében lehessünk lelkipásztorok, de ez nem csak a mi felelősségünk. Az egész gyülekezet felelőssége, hogy hogyan imádkozunk egymásért.

Ez nemcsak a lelkipásztorokra igaz egy gyülekezetben. Egy gyülekezetben vannak emberek, akiket Isten megbíz és elhív pásztori felelősséggel. Ennek az egyik aktualitása a presbiterválasztás. Vannak presbiterek, vezetők, gyülekezeti előljárók. Vannak szolgálati vezetők, akik gyerekek között szolgálnak, akik a zenei szolgálatban szolgálnak, akik az ifjúsági munkában vesznek részt, akik házicsoportokat vezetnek, akik az „Egymásért”-ban vesznek részt, és folytathatnám... Jézus nevében és jézusi módon végezzük-e a szolgálatunkat? Vagy pedig egy gyülekezeten belül is ambícióvá válik, hogy milyen vezető vagyok, milyen tisztiségem, szolgálatom van. Miközben folyamatosan azért imádkozunk, hogy minél több ember találja meg, Isten hova, milyen ajándék alapján állítja őt szolgálatba, közben állandóan ott kell lennie ennek a kérdésnek, hogy: mi van a szívemben? Amikor vezetek másokat, Isten kiállít mások elé, hogyan teszem ezt? A saját ambícióimat elégítem ki, önigazolok, vagy pedig valóban Jézus nevében és jézusi módon akarok szolgálni?

De az se vonja ki magát ez alól, akinek a gyülekezetben nincs feladata vagy szolgálata. Nemrégiben felkeresett egy politikus – a választások közeledtével a politikusok mozgolódnak -, hosszan beszélgettünk. Éppen erre a gondolatra jutottunk el. Elmondtam neki, hogy az én kísértésem az, hogy esetleg a hatalommal visszaélve önmagamat akarjam építeni - de nem éppen ez egy politikus kísértése is? Szolgálni akarja az embereket, mert Isten rábíz valamit (azt mondjuk, hogy a politikában a hatalom is Istentől van), vagy pedig használja a hatalmat önmaga építésére. Gondoljuk át, hogy mi hol vagyunk megbízva és hol vannak ránk bízva emberek! A családjukban, a munkahelyükön, döntésekben, felelősségben. Nem csak szigorúan az Isten népére igaz ez. Ha valaki Krisztushoz tartozik, és Ő a jó pásztor, akkor újra és újra gondolkodnunk kell ezen, hogy ahol Isten embereket ránk bíz, ott uralkodunk, kihasználni akarunk dolgokat, önmagunkat építjük, előre akarunk vele jutni, vagy pedig készek vagyunk jézusi módon másokat szolgálni és másokat támogatni. Mert aki nem Jézus nevében és nem Jézus módján jön (vagy megy oda, ahová Isten helyezte), az tolvaj, az rabló, az pusztítani akar.

Itt meg kell emlékeznünk a reformációról, és adódik is, hiszen holnap van a Reformáció ünnepe. A reformáció szíve éppen az, hogy a középkori egyházban – nem véletlenül nem mondok katolikus egyházat! - valóban Jézus Krisztus az ajtó. Ez valahol nagyon elveszett. Ahogy a vezetők Isten népéhez hozzáálltak, az sokkal inkább volt a tolvajok, rablók, pusztítók egyháza. De Isten szent Lelke elhozta a reformátorokon keresztül, hogy újra Jézus Krisztus legyen az ajtó, hogy Jézus nevében és Jézus módján történjék minden Jézus egyházában. Újra Krisztus került a középpontba, az Ő megváltó halála és feltámadása. Nem lehet már azzal uralkodni embereken, hogy kontroll alatt tartják őket, hogy elhitetik: az egyháznak való

engedelmességért adatik az üdvösség: Hanem Krisztusban hit által, Isten kegyelme miatt. Ha valaki hittel elfogadja ezt, Isten megbocsát és üdvösséget ad. Ez felszabadítja az embert. A reformáció nem egy egyszer befejezett folyamat, még a reformátorok szerint sem. Nem mondhatjuk tehát, hogy mi vagyunk az ajtó, és mindenki más el van veszve. Hanem – erre hív minket Isten ígéje újra és újra – újuljunk meg, hogy valóban Jézus legyen a középpont!

Egy másik dolgról is beszélünk kell. Kik azok, akik nem Jézus módján jönnek, a tolvajok és rablók? Nagyon sok különböző szekta terjed és van jelen. Most nem a kisegyházokról beszélek, hanem olyan szektákról, melyek esetleg Jézus nevét használva, de alapvetően nem keresztény módon, nem a Biblia Jézusának a nevében jönnek: a Jehova tanúi, a mormonok, vagy akár az Egyesítő Egyház. Az Egyesítő Egyháznak van egy aktualitása, ez egy koreai gyökerű szekta, házaspárokat adnak össze hatalmas megapartykon. Előre kiválasztott, hogy kinek ki legyen a párja. Félelmetes dolgaik vannak, de közben úgy jelennek meg az egész világon, mint akik a békét szolgálják. A vezetőjük tegnap délután itt volt Magyarországon a Hilton Szállóban, és most először meghívták a történelmi egyházak lelkipásztorait, mi is kaptunk meghívót. Vallásközi és nemzetközi egyesület a világbékéért- ezen a néven.

Hogyan ismerjük fel? Miről van szó? Jézus azt mondja, hogy *aki rajta kívül jön, az mind tolvaj és rabló, de a juhok nem hallgatnak rájuk*. Az a tragédia, hogy mégis sokan hallgatnak rájuk. Két dolog miatt, egyrészt, mert a szekták közösséget adnak az elidegenedett embernek. Nagyon sok református gyülekezet nem közösségi gyülekezet még ma sem. Ahol megértenek, ahol elfogadnak, ahol törődnek veled, oda elindulsz. A másik oldala pedig, amiért egyes szekták pedig esetleg éppen a református egyházból tudnak táplálkozni, az az, hogy aki egy szektához tartozik, az tudja, hogy mit hisz. Nagyon sok református egyháztag nem tudja, hogy mit hisz. Én is hallottam sokszor, hogy valaki meséli, ha leáll vele beszélgetni egy Jehova tanúja vagy mormon, hát megmondja neki, hogy nekem is megvan a magam hite. Ez egyrészt nagyon jó, megvéd valamitől. Másrészt, miközben ők abszolút megindokolják a maguk hitét pillanatokon belül, összevissza lapozgatva, mert csak 30 ígehelyet tudnak a Bibliából, de azt jól forgatják. Vajon mi tudunk-e ennyit a Bibliából? Mi is elmondjuk, hogy mi mit hiszünk, és miért nem igaz, amit ő mond? Azt kell mondanunk, hogy nagyon sok református, vagy más történelmi egyházhoz tartozó ember nem tudja. Nem véletlen, amikor Jézus azt mondja, hogy *a juhok nem hallgatnak rá, mert felismerik, hogy idegen a hang*. Sokan nem ismerik fel, és nem tudják. Nem tudnak különbséget tenni, hogy ki az, aki tényleg Jézusé, ha más is, mint mi, de ugyanabban a Krisztusban hisz, és a testvérünk Krisztusban. És ki az, aki pedig szekta, amely alatt azt értjük, hogy a gondolkodásmódjában, a hitvallásában a keresztények nagy családjához nem tartozik. Nyilvánvaló, hogy Jézus szándéka az, hogy mi különbséget tudjunk tenni. Meghalljuk, hogy melyik Jézus hangja, és meghalljuk, hogy mi idegen. Ha valaki úgy érzi, hogy teljesen képtelen erre, akkor ez a két dolog jöjjön elé: a közösség és a tanítás. (Ebben sok szekta erősebb, mint egy átlagos református gyülekezet.) Nem véletlenül vannak a mi gyülekezetünkben házicsoportok, ahol az a cél, hogy mindenki, aki a gyülekezet tagjává lesz, aki ide jár, kapcsolódjon be egy kisebb közösségbe. Aminek a fennhatósága legyen Jézus alatt, aminek a vezetője, pásztorja szolgáljon Jézus módján és Jézus nevében. Visszaemlékezhetünk rá, hogy régen úgy voltunk egy család, hogy átláttuk egymást, mindenki ismert mindenkit – ez az állapot megszűnik, elmúlik. Ez részben jó, hiszen újabb és újabb emberek ismerik meg Jézus Krisztus kegyelmét, valóságát, szabadítását. De közben ott van sokakban az érzés, hogy elveszek, hogy a lelkészek nem tudnak úgy odafigyelni az egyes emberekre. Sokkal több emberben sokkal több kérdés, tényleg nem tűnik úgy fel egy-egy ember. Csak úgy történhet, hogy valaki kapjon pásztorlást, törődést, gondoskodást, amire vágyik, hogy egy kisebb közösség részévé lesz. Ha itt hat lelkipásztor lenne, azok sem pótolhatnák, amit Isten a keresztény közösségbe rejtett el: hogy együtt egymás terhére hordozzuk, hogy egymásért imádkozunk, tudunk egymásról. Ugyanakkor a közösségben növekedjünk és tanuljunk. A lelkipásztorok feladata az, hogy legyenek vezetők, és a többi vezető tudja végezni a munkáját a házicsoportokban vagy más szolgálatokban. A

lelkipásztorok feladata az, hogy bizonyos helyzetekben elérhető legyenek, és elérhető is vagyunk egy-egy komolyabb helyzetben, nehézségben, krízisben. Keressenek is meg bennünket a testvérek! De hogy valaki folyamatosan érezhesse azt, hogy Jézussal jár, az Isten népének a tagja, az nehezen elképzelhető úgy, ha nem tartozik egy kisebb közösséghez. Közösség és tanítás az alapja annak, hogy Jézus módján és Jézus nevében történjen a munka, a szolgálat, a felépülés a keresztyén gyülekezetben.

A másik nagyobb dolog, hogy Jézus nemcsak azt mondja, *hogy Ő a juhokhoz vezető ajtó, és mindenki, aki máshonnan megy, az tolvaj és rabló, és pusztít*, hanem egy másik mondatban így mondja: *én vagyok az ajtó, ha valaki rajtam át megy be, az megtartatik, az bejár és kijár, és legelőre talál*. Tehát Ő az ajtó a juhok számára is. Az ajtó mindig két egymástól különálló teret összekötő nyílás. Két világot választ el egymástól. Jézus azt mondja, hogy valami van őrajta, mint ajtón belül és kívül. Mi van az ajtón belül? Azt mondja Jézus, hogy *ha valaki rajtam át megy be, az megtartatik*. A megtartatás van Jézus ajtaján belül. A megtartatás szó a Bibliának az egyik legfontosabb és legmélyebb értelmet hordozó kifejezése. Ebből a szóból származnak a szabadító, szabadítás, üdvözítő, az üdvösség szavak. Ez a szó Jézus neve maga. A héber Jésua név azt jelenti: Isten, a szabadító. Jézus tehát azt mondja, hogy aki őrajta, mint ajtón keresztül belép, az szabadulást, üdvösséget, megtartatást nyer.

Mit jelent ez? Nézzük, hogy mi van ezen kívül! Ennek az ellentéte az elvesz, elkárhozik vagy elpusztul. A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Az emberi élet tönkretétele, elvesztése – ez a tolvaj célja. Tudniillik Jézuson kívül az van, ami egy Istentől elszakadt világban van. Az élet alapvetően szétesik, a hiábavalóság alá, a bűn alá, a halál alá van rekesztve. A megtartatás pedig mindannak, ami elromlott ebben a világban, az ellentéte. Jézusban elkezd az életünk helyreállni, hogy aki belép, az Jézusban életet, egy új életet talál. Amikor valaki belép, akkor ott letesz terheket, kétségeket, a múlthoz tartozó dolgokat. Leteszi a haláltól való félelmet, nem az életnek a szeretetét, de a végső rettegést. Aki belép ezen az ajtón, az megtapasztalja Isten vigasztalását, az máshogy tudja elkezdni feldolgozni a gyászt, a közeli szeretteinek az elvesztését, akár most történt, akár pedig évekkal ezelőtti dolgokra emlékezik a mai napon.

Az bejár és kijár, és legelőre talál-mondja Jézus. De mi az, hogy bejár és kijár? Bemegyünk az üdvösségbe, a megtartatásba, aztán kimegyünk az elveszettségbe? Semmiképpen nem! Hanem arról beszél Jézus, hogy – ez egy hebraizmus, amit így kell fordítani – az jártában-keltében legelőt talál. Az jön meg az élet különböző részein, és valahol mindig legelőt talál. Azaz az élete minden fordulatában jelen van Jézus, az élete minden fordulatában megtalálhatja Őt, úgy a nehézségekben, mint az örömeiben. Úgy a munkahelyén, mint a családjában. Úgy a hobbivilágában, mint az istentiszteleten is. Az élet egy egész, ahol fel-alá járunk, és bármerre is visz az utunk, ott Jézus elérhető. Ez az üdvösségnek az evilági, jelen vonatkozása, hogy itt van velünk, és hogy itt éljük az életünket Ővele. Ami az ajtón belül van, azt Jézus így foglalja össze: *Én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek*. Istennek nagy ajándéka Jézus Krisztusban ez a bőséges élet. A bőség az az, hogy mindig van táplálék, hogy Istennek mindig van szava. Isten közössége, Isten népe, a gyülekezet mindig ott van, hogy (majdnem) mindig vannak testvéreink, ebben a bőségben élhetünk.

Jézus tehát az ajtó, és arra hív ma bennünket, hogy őbenne, őrajta keresztül lépünk be a vele való közösségbe. Ha bármilyen szolgálatunk van a gyülekezetben, vagy emberek vannak ránk bízva a gyülekezetben kívül, tegyük azt Jézus nevében és Jézus módján. Kérjük azt, hogy ne uralkodni akarjunk, hanem magtanuljunk szolgálni, és ebben az életben találjuk meg azt a bőséget, azt az áldást, amit elkészített a számunkra.

Ámen.

Hangfelvételtől lejegyezte Fejérvári Nóra